

HS

HANDSCHRIFT

PARTIJBLAD VAN DE CHRISTENUNIE
Jaargang 14 | Uitgave 1 | Maart 2013

Joël Voordewind over de Vluchtkerk:

‘Handen en voeten van Jezus’

Nederland

zette haar beste beentje voor: een handje helpen bij de boodschappen van de oude buurvrouw op de hoek, het opknappen van een vervallen speeltuin in de buurt of het schilderen van het plaatselijke buurthuis. Tijdens de landelijke actie Nederland Doet op 15 maart dacht iedereen net even wat meer aan de ander dan normaal. Ook onze Tweede Kamerleden gingen met ondersteuning van Present op verschillende plekken aan de slag bij projecten van het Leger des Heils in Den Haag.

ChristenUnie

Nederland Doet blijft voor christenen echter niet beperkt tot één dag in het jaar. Als christenen zijn wij geroepen om alle dagen van het jaar de handen en voeten van Christus te zijn. In woorden, maar met name in daden zullen wij zichtbaar in alle geledingen van de samenleving moeten zijn.

Als fractievoorzitter is dit iets wat ik nastreef. Als Tweede Kamerfractie trekken we er dan voortdurend op uit. Tijdens Nederland Doet, maar ook op de overige werkdagen. Zo kunt u in deze uitgave van Handschrift lezen over Joël Voordewind die de mensen in de Vluchtkerk een hart onder de riem heeft gestoken en Kamerlid Carla Dik-Faber die op werkbezoek naar een asfaltcentrale ging om met eigen ogen te zien hoe we ook energiezuinig kunnen produceren.

In het artikel over de politieke wapenfeiten ziet u ook wat we al gedaan hebben de afgelopen maanden. Met name de financieel-economische crisis vraagt veel van ons. We knokken voor het aan het werk houden en krijgen van mensen. Binnen de partij is er ook veel gaande. Zo zullen we binnenkort een nieuwe partijvoorzitter mogen begroeten terwijl Wouter Beekers nog maar net als nieuwe directeur van het Wetenschappelijk Instituut is begonnen. Ook zie ik velen van u terug op het voorjaarscongres op 13 april en met dit voorjaarscongres zetten we hopelijk ook de eerste stappen tot partijvernieuwing. De ChristenUnie is in ontwikkeling, de ChristenUnie beweegt. Rest mij nog maar één vraag: Doet u mee?

Arie Slob, voorzitter Tweede Kamerfractie ChristenUnie

ChristenUniefractie in actie via stichting Present

Voor meer foto's kijk op www.facebook.com/christenunie en 'like' onze pagina.

> Foto Eline van der Woude

inhoud.

Asielbeleid: "honden zijn beter af"

Congres: Op weg naar partijvernieuwing

Eerste oogst: impact in Den Haag

Gastcolumn Reinier Sonneveld

Mensenhandel en prostitutie: "Zolang de vraag er is, zullen vrouwen aangevoerd worden"

Maak kennis met WI-directeur Wouter Beekers

EN VERDER:

13. Nieuws uit het land 19. WMO-tour Arie Slob en Carla Dik

20. Gemeenteraadsverkiezingen 27. Wereldprimeur 29. In welk Nederland groeit zij op? 30. Eurofractie 31. Colofon

BOARDING PASS

KL 0565 09.20 F07 120 M 120

Passenger Name: [illegible]
First Name: [illegible]
Last Name: [illegible]
Frequent Flyer Number: [illegible]
Seat: [illegible]
Class: [illegible]
Status: [illegible]

394

Khalid werd met 5 euro op straat gezet

Een leegstaande kerk in Amsterdam-West is de tijdelijke verblijfplaats van 130 uitgeprocedeerde asielzoekers. Om verschillende redenen kunnen deze vluchtelingen niet terug naar hun land van herkomst. Na tentenkampen in Ter Apel en Amsterdam hebben de vluchtelingen de winter doorgebracht in 'De Vluchtkerk'. Wie vangt hen op wanneer de Nederlandse overheid de ogen sluit voor dit probleem en deze mensen letterlijk in de kou laat staan?

JOËL VOORDEWIND

‘Druk op landen van herkomst opvoeren,

De Vluchtkerk wordt gerund door talloze vrijwilligers die de vluchtelingen helpen aan voedsel, onderdak en de mogelijkheid om te protesteren tegen de onmenselijke manier waarop zij behandeld worden. Joël Voordewind strijdt vanuit de Tweede Kamer voor een goede oplossing voor hun situatie.

Je bent enorm betrokken bij dit onderwerp, waar komt die betrokkenheid vandaan?

Ik ben zelf in veel van de landen geweest waar deze mensen vandaan komen. Somalië, Soedan, Irak, Ethiopië, Afghanistan... tijdens mijn werk voor Dorcas heb ik heel veel gezien. Daardoor heb ik een redelijk beeld van deze gebieden en de onveiligheid. Ik kan me de angst van deze mensen dan ook levendig voorstellen. Elke maand komen bijvoorbeeld nog altijd tussen de 300 en de 500 mensen om door aanslagen in Bagdad. Toen wij tijdens onze laatste reis naar Irak met een aantal weduwen in gesprek waren, werden wij ook vanuit een rijdende auto beschoten.

Wat vind je van het initiatief ‘De Vluchtkerk’?

Ik vind het heel goed dat deze mensen zichzelf op deze manier zichtbaar maken. Kijk, de VVD kan wel zeggen dat iedereen terugmoet, maar wat als dat niet lukt? Er zijn ambassades die weigeren om hun onderdanen uitreis-papieren te verstrekken, waardoor ze niet terug kunnen. Toch worden ook zij op straat gezet. Sommige asielzoekers zeggen tegen mij: “Wij worden slechter behandeld dan honden in Nederland. Als zwervhonden worden aangetroffen op straat, dan worden ze opgevangen en krijgen ze te eten. Als wij zwerven over straat, dan krijgen we een boete en worden we gevangen genomen of

Bayissa: ‘Ik ben geen crimineel’

Bayissa Kebeda Ayana is afkomstig uit Ethiopië en vreest voor zijn leven bij terugkeer. Hij vertelt over zijn leven als ‘ongedocumenteerde’. “Ik ben geen crimineel, toch kan ik zomaar worden opgepakt en in de gevangenis belanden. Maar dat is slechts een van de vele problemen waar ik tegenaan loop. Voor mij zijn overal beperkingen, ik loop voortdurend tegen grenzen aan. Ik kan niet werken, geen geld van de bank halen en ik heb geen goede ziektekostenverzekering. Mijn leven is al lange tijd niet meer van mij.”

weer op straat gezet omdat de overheid niets met ons te maken wil hebben'. De problemen waar zij mee te maken krijgen, laten de gaten in het Nederlandse asielbeleid zien.

Wat zou een goede oplossing zijn om deze 'gaten' op te vullen?

Ik denk dat we allereerst moeten komen tot een reëel beeld van gevaarlijke landen. In Somalië is het bijvoorbeeld echt te gevaarlijk. Nederlandse medewerkers van de Dienst Terugkeer & Vertrek mogen vanwege hun veiligheid bij uitzettingen naar Somalië maar tot Kenia meereizen. En toch sturen wij mensen terug naar deze gebieden! Hetzelfde geldt voor sommige delen van Soedan en een groot deel van Irak: het is daar gewoon te gevaarlijk. Andere landen zetten deze mensen ook niet uit en de VN zegt eveneens dat dit voor nu te gevaarlijk is.

Daarnaast moeten we ook kijken of er mensen zijn die wel terugkunnen en hoe we dat op een goede manier kunnen regelen. De ambassades van de landen van herkomst moeten bijvoorbeeld beter mee werken aan het verstrekken van terugreispapieren. De druk op hen mag echt worden opgevoerd. En als blijkt dat na herhaalde inspanningen mensen echt niet terug kunnen, ja, dan moeten wij tot de conclusie komen dat deze mensen in ieder geval onderdak, voedsel en zorg moeten krijgen.

Bovendien vind ik dat we ook moeten kijken naar een verruimde buiten-schuldregeling. Dat houdt in dat wanneer mensen buiten hun eigen schuld om niet kunnen terugkeren, wij ze helpen. Op dit moment vallen nog heel veel mensen buiten deze regeling, terwijl ze toch niet terug kunnen. Daarom vind ik dat we die regeling moeten verruimen. Wanneer mensen bijvoorbeeld een verklaring ondertekenen dat zij vrijwillig meewerken aan hun terugkeer, dan moet dat voldoende zijn. Dan hoeven we niet extra te vragen of ze diep in hun hart wel echt terugwillen. Terwijl nu, wanneer ze op enig moment daar twijfel over hebben uitgesproken, ze meteen niet meer in aanmerking komen voor een buiten-schuldregeling.

Op 31 maart moeten de bewoners de Vluchtkerk verlaten. Hoe moet het dan verder met deze mensen?

Ik hoop dat het niet zo ver komt dat de bewoners van de Vluchtkerk na 31 maart weer op straat worden gezet. Ik hoop dat de politiek tot zinnen komt en dat we tot een oplossing kunnen komen. Hetzij doordat mensen geholpen worden om terug te keren naar het land van herkomst, hetzij dat we tot de conclusie komen dat deze mensen echt niet terug kunnen. In dat geval moeten we ze perspectieven bieden in Nederland, in ieder geval totdat ze wel terugkunnen. Als dat niet lukt voor 31 maart,

Khalid: 'Het maakt me niet uit waar, als ik maar ergens een leven kan beginnen'

In 2007 vluchtte de Somalische Khalid Ahmedjamadi naar Nederland. Hij vroeg asiel aan, maar zijn aanvraag werd direct afgewezen. Vervolgens werd Khalid negen maanden vastgehouden en daarna door de IND op het vliegtuig gezet naar Mogadishu, de hoofdstad van Somalië. Daar aangekomen werd Khalid opnieuw vastgezet, om na drie dagen te horen te krijgen dat hij het land niet in mocht. Hij werd op het vliegtuig naar Genève gezet, maar kreeg te horen dat hij in Nederland moest zijn. Eenmaal aangekomen in Amsterdam, kreeg Khalid een brief dat hij binnen 24 uur het land uit moest zijn. Hij kreeg 5 euro mee en werd op straat gezet. Khalid reisde naar asielzoekerscentrum Ter Apel om zijn situatie uit te leggen. Ook daar stuurden ze hem weg onder de dreiging van vreemdelingendetentie. Khalid belandde op straat en verblijft nu in de Vluchtkerk. "Het maakt me niet uit waar, als ik maar ergens een leven kan beginnen. Niemand accepteert me, ik mag nergens zijn".

dan zou de gemeente Amsterdam noodopvang moeten blijven bieden in de Vluchtkerk of anders elders, zoals dit ook al gebeurt in andere steden.

Dan denk ik ook aan de woorden uit Mattheüs 25: "Ik ben een vreemdeling geworden en jullie hebben mij gehuisvest". Als deze mensen echt nergens heen kunnen, dan zijn wij als christenen verplicht om ze onderdak en voedsel te bieden. Als de overheid het niet wil, dan ligt daar een opdracht aan onze kerken en kerkleden.

Op dit moment horen we in het nieuws veel over het wetsvoorstel om illegaliteit strafbaar te stellen. Waarom is de ChristenUnie daartegen?

Strafbaarstelling marginaliseert een groep mensen die al zo kwetsbaar is. We duwen ze weg in de donkerste hoeken van de samenleving. Bovendien lost strafbaarstelling niets op aan het probleem, met terugkeer heeft dit niets te maken. Het lost niets op om mensen in de gevangenis te zetten en kost ook nog eens geld. Met het huidige wetsvoorstel zijn mensen die hulp verlenen aan ongedocumenteerden bovendien ook

strafbaar. Ik heb een amendement ingediend waarvan ik hoop dat een meerderheid van de Kamer het zal steunen. Artsen hebben een eed afgelegd waarin zij beloven iedereen te helpen die dat nodig heeft. En dan gaan wij ze dwingen om dat niet te doen? Alleen daarom is het al onethisch om dat strafbaar te stellen.

Wat zouden de lezers van HandSchrift kunnen doen voor deze mensen?

Tegen de bestuurders zou ik willen zeggen: maak je in je eigen gemeenteraad hard voor deze mensen. Laat gemeentes besluiten om toch oplossingen te vinden voor de opvang van deze mensen. En al onze leden zou ik willen oproepen, en ik weet dat velen al betrokken zijn, om hun betrokkenheid te blijven tonen. Deze mensen zwerven over straat, zoeken soms hun toevlucht in opvangcentra, in de kerk of ze komen bij Voedselbanken terecht. Laat je hart spreken en wees handen en voeten van Christus om Zijn liefde uit te delen aan deze mensen.

> **Tekst** Judith Fritschij

> **Foto's** Anne Paul Roukema

‘Niet gedwee overheidsbeleid uitvoeren’

Als landelijke kerk zijn wij in beeld gekomen toen deze groep in het tentenkamp in Osdorp verbleef. We hebben niet lang hoeven nadenken over onze steun aan dit initiatief. Het gaat hier om mensen die in de praktijk vaak op straat terechtkomen. Dat vinden wij geen menselijke zaak. Wij zijn van mening dat de overheid een zorgplicht heeft voor deze mensen. Wanneer de overheid dat niet doet, vind ik dat je als christen en als kerken geroepen bent om mensen die in zo'n situatie verkeren te hulp te komen. De overheid is niet onze tegenstander, maar dat wil tegelijkertijd niet zeggen dat je alleen maar gedwee overheidsbeleid volgt. Wanneer zich een situatie voordoet waarvan wij vinden dat er sprake is van humanitaire schade, moet je als kerk doen wat je moet doen. Ik vind het bewonderenswaardig hoeveel vrijwilligers zich inzetten om het lot van hun medemens iets te verlichten."

> **Dr. Arjan Plaisier**, scriba van de Protestantse Kerk in Nederland

> **Foto** PKN

Symphony of Life

Een muzikaal feest voor de Schepper

**Michael W. Smith
Leeland, Jaci Velasquez, Pearl Jozefzoon,
Mark Masri, L'Orchestra Particolare**

Zaterdag 20 april 2013 / Jaarbeurs Utrecht / Aanvang: 20.30 uur

**Mis dit unieke avondje uit niet!
Reserveer via: EO.nl/symphonyoflife**

Leef je geloof

Levensbeëindiging van pasgeborenen Symposium met Esmé Wiegman e.a.

Op vrijdagmiddag 12 april organiseert het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie in het kader van het afscheid van Esmé Wiegman uit de Tweede Kamer een symposium. Thema: de dilemma's bij de medische behandeling van pasgeborenen met ernstig aangeboren afwijkingen.

Vragen die centraal staan zijn:

- op welke gronden mag/moet worden afgezien van behandeling?
- Als wordt afgezien van behandeling is levensbeëindiging dan gerechtvaardigd?
- Heeft ieder kind recht op maximale/optimale behandeling?
- En wie beschikt hierover?

Deze discussie wordt gevoerd mede naar aanleiding van het Groningen protocol. Doel van het symposium is om met diverse betrokkenen over dit gevoelige en belangrijke thema in gesprek te gaan. Sprekers komen uit het veld, de wetenschap en diverse Tweede Kamerfracties. Gerbert van Loenen (adjunct hoofdredacteur Trouw) leidt het gesprek.

Zie voor info & aanmelding:
wi.christenunie.nl/pasgeborenleven

Voorjaarscongres

EERSTE STAPPEN NAAR PARTIJVERNIEUWING

Misschien wist u het niet, maar u bent geen lid van de landelijke ChristenUnie. Schrik niet, u bent wel aangesloten bij één van onze ruim 200 kiesverenigingen die samen de landelijke ChristenUnie vormen. Op dit moment wordt u daarom op congressen vertegenwoordigd door een afgevaardigde van uw kiesvereniging. U heeft (met uitzondering van resoluties) geen direct stemrecht over bijvoorbeeld de kandidatenlijst voor de Tweede Kamer of het verkiezingsprogramma voor het Europees parlement. We willen u als lid meer ruimte geven om persoonlijk betrokken te raken en direct inspraak te hebben op alle niveaus; lokaal, regionaal, landelijk en Europees. Daarvoor is een aantal structuurwijzigingen nodig. Op 13 april legt het Landelijk Bestuur een voorstel op hoofdlijnen aan het congres voor dat deze wijzigingen mogelijk gaat maken.

Onze samenleving verandert. Er ontstaat een netwerksamenleving waarin de manier waarop wij als Nederlanders ons verenigen een andere vorm aanneemt. De ontzuiling is al lang geleden (na de Tweede Wereldoorlog) ingezet en in volle gang. De christelijke zuil waar ook de ChristenUnie onderdeel van uitmaakt is bijna voor een groot deel verdwenen. Mensen binden zich minder makkelijk aan instituties en lid worden van een vereni-

ging doe je alleen als je er een direct nut van ontvangt, zoals bij de ANWB of KNVB. Maar de netwerksamenleving biedt ook kansen voor nieuwe vormen van betrokkenheid. Op basis van persoonlijke relaties, betrokkenheid op thema's en eigen profiel zijn veel mensen enthousiast om zich in te zetten voor de samenleving. Daarbij is directe inspraak en ruimte voor persoonlijke betrokkenheid belangrijk.

De ChristenUnie is een brede beweging van christenen die vanuit hun geloof een verschil willen maken in de samenleving. Onze uitgangspunten staan daarbij vast, maar de manier waarop we ons organiseren moet mee veranderen met de cultuur en de tijd waarin we leven. Om een partijcultuur passend bij onze identiteit goed te ondersteunen, is een structuur nodig die ruimte geeft aan directe inspraak en betrokkenheid op alle niveaus van de partij. Op het congres van 13 april stelt het Landelijk Bestuur daarom een aantal hoofdlijnen voor die deze structuur aanpassen.

Lees het hele voorstel over partijvernieuwing op www.christenunie.nl/congres

> **Tekst** Hermen Ridderikhof

> **Foto's** Arjo Kleinhuis en Anne Paul Roukema

DE BELANGRIJKSTE STRUCTUUR VOORSTELLEN OP EEN RIJTJE:

- U wordt direct lid van de landelijke ChristenUnie en krijgt daarmee meer directe inspraak.
- Kiesverenigingen worden afdelingen met dezelfde lokale bevoegdheden die zij nu hebben.
- De debatacultuur en de participatie van leden wordt verbeterd.
- Voor ledenraadpleging en mogelijk ook voor stemmingen wordt internet een mogelijkheid.
- Voor de Tweede Kamer en Europese verkiezingen wordt een lijsttrekkerverkiezing een gewenste mogelijkheid.
- Het onderscheid tussen Uniecongres en Ledencongres vervalt.

VARIANTEN

VOOR HET STEMRECHT OP LEDENCONGRESSEN MOET GEKOZEN WORDEN TUSSEN DRIE VARIANTEN

A. Een "one man one vote"-systeem

Ieder lid op het partijcongres heeft één stem; alle stemmen tellen even zwaar. Leden stemmen over alle onderwerpen waarvoor een algemene vergadering bevoegd is.

B. Een hybride stelsysteem

Naast leden hebben ook afgevaardigden van de plaatselijke afdelingen stemrecht. Daarbij worden de stemverhoudingen nader geregeld: tussen de leden en de afgevaardigden (bijvoorbeeld: hun stemmen zijn 50-50 verdeeld).

C. Een differentiatiesysteem

Hierin komen weliswaar zowel leden als afgevaardigden voor, maar gaan ze over verschillende onderwerpen. Leden stemmen over politieke zaken (zoals resoluties, verkiezingsprogramma, kandidatenlijsten) en statutaire zaken, afgevaardigden stemmen over huishoudelijke zaken (zoals goedkeuring jaarrekening en bemensing commissies). Het Landelijk Bestuur geeft voorkeur aan deze variant.

PROGRAMMA

VOORJAARSCONGRES

Op 13 april 2013 vindt het voorjaarscongres van de ChristenUnie plaats in Ede. Dit gecombineerde Unie- en Ledencongres staat in het teken van partij vernieuwing en de benoeming van een nieuwe voorzitter. Verder heeft u de keuze uit diverse aantrekkelijke deelsessies rondom de kernthema's van de ChristenUnie. Het congres is toegankelijk voor zowel leden als afgevaardigden van de kiesvereniging.

1. Opening
2. Openingswoord voorzitter en mededelingen
3. Verslag Uniecongres d.d. 30 juni 2012
4. Bespreking jaarstukken 2012
5. Verkiezing/ benoeming leden Landelijk Bestuur
6. Speech nieuwe voorzitter
7. Behandeling Gewijzigd voorstel bestuursstructuur
8. Route naar de Europese verkiezingen van 2014
9. Bespreking notitie Partij vernieuwing
pauze
10. Hervatting programma in deelsessies
11. Behandeling resoluties
12. Speech politiek leider Arie Slob
13. Sluiting congres

Locatie: De Schuilplaats, Otterloseweg 18a, Ede
Anmelden kan via www.christenunie.nl/congres.

A man with short, light-colored hair and glasses, wearing a dark blue suit jacket over a white shirt and dark trousers, is leaning on a blue metal railing. He is standing on a paved sidewalk in an urban setting with modern buildings and trees in the background. The lighting is soft, suggesting an overcast day.

PIET ADEMA (48) is voorgedragen als nieuwe voorzitter van het Landelijk Bestuur. Hij volgt Janneke Louisa op, die in december vorig jaar om privéredenen haar functie neerlegde. De geboren Fries is geen onbekende, hij was eerder gedeputeerde voor de provincie Fryslân en burgemeester namens de ChristenUnie. De voordracht van Adema wordt aan het congres van 13 april ter goedkeuring voorgelegd.

“Ik wil meebouwen aan een partij van smaakmakers, die als herkenbare christenen werk willen maken om de samenleving sterker te maken. Ik zie christenen op allerlei fronten bezig in hun dorp of stad. De ChristenUnie wil hen vanuit de politiek helpen om het verschil te maken.”

‘Nieuwe voorzitter’

nieuws

Zelf iets nieuws te melden? Mail dan naar bestuurdersvereniging@christenunie.nl
Meer nieuws lezen? Ga naar www.christenunie.nl/inhetland

ACTIE VOOR KLEINE SCHOOL

In februari presenteerde de Onderwijsraad een rapport waarin zij voorstelt de opheffingsnorm van basisscholen te verhogen van 23 naar 100 leerlingen. Meer dan 1300 scholen zouden daarmee op dit moment moeten sluiten. De leefbaarheid van krimpgebieden zal zonder deze scholen verder verslechteren. Overal in het land komen kiesverenigingen van de ChristenUnie hiertegen in actie. Door middel van moties, hoorzittingen en raadvragen strijden zij voor het behoud van deze kleine scholen. Wordt vervolgd!

ZWARTBOEK HUURLEED

De particuliere huursector in Leiden heeft al lange tijd te kampen met een aantal problemen. Zo zijn er diverse louche verhuurbureaus actief op de markt en schieten sommige huisbazen ernstig tekort. ChristenUnie Leiden stelde een 'Zwartboek Huurleed' op, waarin zij de problematiek in deze sector uitgebreid in kaart bracht. Aan de hand hiervan heeft de fractie een aantal voorstellen gedaan om de situatie in de vrije huursector te verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan een vergunningensysteem voor verhuurbureaus en een meldpunt voor problemen met huurbazen. De voltallige raad staat achter de plannen en op dit moment wordt gekeken naar invulling van de details. Een mooi resultaat!

BETER MILIEU OP STRAAT

In Amstelveen wordt plastic afval gescheiden ingezameld. Goed voor het milieu, maar het ophalen van de zakken verliep bepaald niet vlekkeloos. Op winderige dagen vlogen de lichte zakken de hele straat door en zo belandde het plastic vaak niet op de juiste plaats. De ChristenUnie Amstelveen wilde hier iets aan doen en pleitte voor invoering van de KlikM, een eenvoudig ophaalsysteem dat aan lantaarnpalen bevestigd kan worden. Na een succesvol verlopen proef werd besloten tot invoering in heel Amstelveen. De zakken belanden niet meer op straat en Amstelveen blijft mooi schoon.

ZEEUWSE ZONDAGSRUST

De SGP/ChristenUniefractie in Goes is in actie gekomen tegen verruimde zondagsopenstelling van de winkels. Sinds 1 januari gedooft het college van B&W openstelling van supermarkten op zondag. Daarnaast wordt in de raad gesproken over uitbreiding van het aantal koopzondagen in Goes. De fractie heeft een petitie opgesteld waarin zij pleit voor de zondag als rustdag en bescherming van de kleine ondernemer. Deze petitie werd ruim 2600 keer ondertekend en is aangeboden aan het college van B&W.

meer nieuws

LEVEN VAN DE WIND

De ChristenUniefractie in de Provinciale Staten van Groningen heeft met succes een motie ingediend om de bevolking mee te laten delen in de opbrengst van windenergie. Zij wil dat bewoners gaan participeren in projecten rondom windenergie en zo meer betrokken raken bij de windenergieprojecten in hun omgeving. Nederland loopt behoorlijk achter op Europese doelstellingen voor het ontwikkelen van andere energie en op deze manier hoopt men de ontwikkeling van windenergieprojecten op het land te stimuleren. In Denemarken is hier al meer ervaring mee en dit is zeer succesvol gebleken. Wie weet kunnen we binnenkort leven van de wind..?

RECHT DOEN

ChristenUnie Dantumadiel vindt het belangrijk om ook, of misschien wel juist, in deze tijd te streven naar sociale rechtvaardigheid. Zij merkte op dat de overheid hierin steeds meer steken laat vallen en besloot de krachten te bundelen met andere christenen uit de omgeving. Veertig christelijke leiders uit de omgeving kwamen bij elkaar op een conferentie om te luisteren naar lezingen en met elkaar te spreken over dit onderwerp. Aan het eind van de dag stelden zij het manifest 'Recht doen in de samenleving' op en ondertekenden dit gezamenlijk. Een mooi startpunt!

In Memoriam

DOEKE KONING

Op 9 februari 2013 overleed Doeke Koning. De heer Koning was medeoprichter en oud-bestuurslid van de kiesvereniging Skarsterlân. We wensen zijn vrouw en andere nabestaanden veel sterkte toe.

TJERK DE VRIES

Op 16 november 2012 is Tjerk de Vries 'naar het feest van zijn Heer gegaan'. Tijdens de laatste campagne was Tjerk actief als chauffeur van het campagnebusje. Zijn vrouw Janny is medewerker op het Partijbureau en we wensen haar, kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe bij het gemis van Tjerk.

JOHANNES EISEN

Op 4 december 2012 is Johannes Eisen overleden. De heer Eisen was erelid en trotse drager van een ChristenUniespeld. Eind jaren '90 richtte hij de RPF Gaasterlân-Sleat op, later de ChristenUnie. Veel sterkte en troost toegewenst aan zijn kinderen en (achter)kleinkinderen.

Leo Voorberg kreeg een sculptuur na 20 actieve jaren als raadslid en een 2,5-jarig wethouderschap voor kiesvereniging Noordoostpolder. In Dordrecht ontving A. Bonninga een bronzen sculptuur wegens zijn 20-jarige inzet als (vice-)voorzitter van de plaatselijke kiesvereniging. Jan den Uil uit Lansingerland mocht een beeldje in ontvangst nemen na 20 jaar inzet als schaduwfractielid, gemeenteraadslid en wethouder. Aart Clements uit Alblisserdam is ruim 15 jaar actief als bestuurslid, steunfractielid en fractielid en kreeg daarvoor een bronzen beeldje uitgereikt. A.G. Heiting uit Scherpenzeel ontving een beeldje voor 14 jaar inzet als raadslid, wethouder en steunfractielid. De heer Janse uit

Nieuw-Lekkerland is al sinds 1948 (!) actief in diverse bestuursfuncties en de schaduwfractie. In februari ontving ook hij het bronzen beeldje. Joop Bolt kreeg een sculptuur uitgereikt voor zijn jarenlange inzet als penningmeester van de Provinciale Unie in Flevoland en als bestuurslid van de kiesvereniging in Noordoostpolder.

VERTREKKENDE POLITICI

THEO BERENDS, RAADSLID HAREN; **JAN DEN UIL**, WETHOUDER LANSINGERLAND; **BERT HAAN**, RAADSLID HELLENDOORN; **NADINE DE ROODE-HOF**, RAADSLID EDE; **GIJS VAN DEN BRINK**, RAADSLID OLDEBROEK; **TONNIS VAN DIJK**, ALGEMEEN BESTUUR WATERSCHAP; **GERBEN EKELMANS**, ALGEMEEN BESTUUR WATERSCHAP; **BERT TUK**, WETHOUDER GOEDEREDE; **JAN WILLEM SCHUURMAN**, RAADSLID ZUIDPLAS; **ANDRÉ HOOGENDOORN**, WETHOUDER NIEUW-LEKKERLAND; **ERIK JONKER**, WETHOUDER GRAAFSTROOM; **KLAAS TANIS**, RAADSLID DIRKSLAND; **JAN GOEMAAT**, RAADSLID GOEDEREDE; **LEO PRONK**; RAADSLID MIDDELHARNIS; **HAN VAN DIJK**, RAADSLID OOSTFLAKKEE; **KAREL KNOESTER**, RAADSLID OOSTFLAKKEE; **BERT VAN BARNEVELD**, RAADSLID LIESVELD; **FOLKER DAMSTEEGT**, RAADSLID NIEUW-LEKKERLAND; **PLEUN MEERKERK**, RAADSLID NIEUW-LEKKERLAND; **PIET VAN BRUGGEN**, RAADSLID NIEUW-LEKKERLAND; **MICHIEL JABAAIJ**, RAADSLID GRAAFSTROOM; **MIRJAM BIKKER**, RAADSLID UTRECHT; **WILCO LEEFLANG**, RAADSLID NUNSPEET; **HANS ALLES**, RAADSLID OUDEWATER; **AART CLEMENTS**, RAADSLID ALBLASSERDAM; **VROUWK BRUINING-LOK**, RAADSLID STEENWIJKERLAND; **MENNO TIGELAAR**, WETHOUDER AMERSFOORT; **ANNELIES VAN DER KOLK**, BURGEMEESTER HARDERWIJK

NIEUWE POLITICI

REINOUD OLTHUIS, RAADSLID NUNSPEET; **MARCEL SCHERINGA**, RAADSLID STEENWIJKERLAND; **THEO BERENDS**, WETHOUDER HAREN; **DIETA PRAAMSMA-BOS**, RAADSLID HAREN; **HENRIETTE VAN KEULEN-NENTJES**, RAADSLID NOORDOOSTPOLDER; **TYMON DE WEGER**, WETHOUDER LANSINGERLAND; **ROEL DE JONG**, RAADSLIDHELLENDOORN; **HERMEN VREUGDENHIL**, WETHOUDER AALBURG; **MARGOT HORDIJK-SCHEUERMAN**, RAADSLID EDE; **INGE DE VRIES-DE JONG**, RAADSLID OLDEBROEK; **GERRIT DE JONG**, WETHOUDER GOEREE-OVERFLAKKEE; **BERT DOEK**, RAADSLID ZUIDPLAS; **CEES BOENDER**, WETHOUDER MOLENWAARD; **JOOP KIEVIT**, RAADSLID GOEREE-OVERFLAKKEE; **RON DE ROVER**, RAADSLID GOEREE-OVERFLAKKEE; **HANNY PIPPING**, RAADSLID GOEREE-OVERFLAKKEE; **PIET VAN DER SLUIJS**, WETHOUDER RIDDERKERK; **BERT TUK**, RAADSLID GOEREE-OVERFLAKKEE; **GERT LEMS**, RAADSLID MOLENWAARD; **BRAM VAN DEN BERG**, RAADSLID MOLENWAARD; **ERIK JONKER**, RAADSLID MOLENWAARD; **ANDRE DE JONG**, RAADSLID MOLENWAARD; **JAN WIJMENGA**, RAADSLID UTRECHT; **KEES VAN HARTEN**, RAADSLID NUNSPEET; **TEUS STAM**, RAADSLID ALBLASSERDAM; **ANNELIES VAN DER KOLK**, BURGEMEESTER WESTERVOORT

Vijf zetels, 6 maanden verder

**EERSTE BALANS
TWEDE KAMERFRACIE**

Op 12 september 2012 haalde de ChristenUnie vijf zetels in de Tweede Kamer. Ruim zes maanden later is het tijd om een eerste balans op te maken: wat heeft de ChristenUnie bereikt? Welke invloed heeft de Tweede Kamerfractie kunnen uitoefenen in Den Haag? Enkele wapenfeiten.

HET ALCOHOLBELEID

Een van de hoogtepunten van de afgelopen drie maanden is dat Joël Voordewind een initiatiefwetsvoorstel heeft ingediend samen met collega's Lea Bouwmeester (PvdA), Hanke Bruins Slot (CDA) en Kees van der Staaij (SGP) om de alcoholleeftijd te verhogen naar 18 jaar. Een meerderheid in de Kamer heeft voor het voorstel gestemd en daarom zal de leeftijd voor verstrekking van alcoholische dranken omhoog gaan van 16 naar 18 jaar. Voorheen gold deze leeftijdsgrens slechts voor sterke drank. "Er was al jaren een breed draagvlak in de

samenleving voor verhoging van de alcoholverkoopleeftijd onder ouders, gemeenten, gezondheidsinstellingen, kinderartsen en politie. Ik ben zeer verheugd dat we nu in de Tweede Kamer deze belangrijke stap kunnen zetten om tot gezondheidswinst te komen. Zes jaar geleden begonnen we met 8 stemmen voor, nu is er eindelijk een meerderheid", aldus Voordewind, initiatiefnemer van de wet. Deze nieuwe wet maakt ook het bezit van alcohol op straat en in de horeca tot 18 jaar strafbaar terwijl hiervoor eerder 16 jaar als grens was aangegeven.

HET WOONAKKOORD

Een ander punt waarop de ChristenUnie verschil heeft kunnen maken is op het gebied van het woonakkoord. De ChristenUnie heeft samen met D66 en SGP een akkoord gesloten met minister Blok om de woningmarkt weer in beweging te krijgen. Er is nu eindelijk duidelijkheid op de woningmarkt. In tijden van crisis is dat zeer noodzakelijk. De woningmarktplannen van het kabinet zijn met deze aanpassingen duurzamer en socialer geworden en geven de bouwsector een impuls.

"Als je leest dat in de bouw iedere maand 9000 mensen zonder werk thuis komen bij hun gezin, als starters geen betaalbare woning kunnen vinden en als huurders geen passende woning kunnen krijgen, dan weet je dat er iets moet gebeuren", aldus Arie Slob.

Kabinetten achter elkaar hebben onduidelijkheid gelaten over de toekomst van de woningmarkt. Dat was voor de ChristenUniefractie de motivatie om samen met D66 en de SGP om de tafel te gaan en de plannen drastisch te wijzigen. Juist in tijden van crisis moet er samengewerkt worden. Dat was voor ons mede een reden om mee te werken aan het zogenaamde woonakkoord. Maar dat deden we pas nadat een groot aantal ChristenUnie-wensen gehonoreerd was. Zoals onder meer het verlagen van de voorgestelde huurverhoging, het inbouwen van een maximum aan huurverhoging, aandacht voor chronisch zieken, gehandicapten en inwonende mantelzorgers, maar ook het invoeren van een laag BTW-tarief in de bouw en een energiebesparingsfonds.

HET KINDERPARDON

Na jarenlange inspanning van oud-Kamerlid Ed Anker en huidig Kamerlid Joël Voordewind is de onzekerheid voor gewortelde asielkinderen voorbij. Gezinnen met kinderen die door de trage procedures langer dan 5 jaar hebben moeten wachten op uitsluitel mogen hier blijven, omdat het pedagogisch niet verantwoord is om de kinderen terug te sturen naar een land die zij niet kennen. Een meerderheid van de Tweede Kamer stemt

hiermee in. De ChristenUnie had hiervoor samen met de PvdA een initiatiefwet ingediend en dit is in het regeerakkoord opgenomen.

HET ROOKVERBOD

Een ander item waarmee succes is geboekt, is op het gebied van roken in cafés. Het rookverbod gold namelijk niet meer voor kleine cafés, maar dit is nu dankzij een motie van kamerlid Carla Dik-Faber teniet gedaan. “De uitzonderingspositie maakte de handhaving onnodig ingewikkeld en zorgde voor oneerlijke concurrentie. Nu is er weer duidelijkheid: elk café is rookvrij.”

Al eerder werd mede op initiatief van de ChristenUnie tijdens het kabinet Balkende IV een volledig rookverbod geïntroduceerd. Rutte I creëerde echter een gedoogzone voor kleinere cafés. Dit ondermijnde het rookverbod. In steeds meer cafés kwamen de asbakken weer op tafel en dit is oneerlijke concurrentie voor kroegen die zich wel volledig aan de regelgeving hielden.

> **Tekst** Lionne Kockelkoren

> **Foto's** Arjo Kleinhuis

Naar de hoeren

Kerstavond bij mijn schoonouders. Lekker knusse sfeer. Zegt mijn vrouw middenin het gesprek met een grote grijns: “Reinier gaat naar de hoeren.”

En toen mocht ik vervolgens het oplossen... Ja, nee, dat is een grapje, ik ga wel naar de hoeren, maar voor een reportage, ik bedoel, ik spreek de hoerenlopers aan, de prostituanten, echt hoor, en we staan buiten de rode zone zelf, en...

Enfin, goede grap van mijn vrouw. Enkele dagen later stond ik inderdaad in Den Haag aan de rand van een hoerenbuurt, met een vrijwilliger van CHAP, Christelijke Hulp Aan Prostituanten. Veel groepen jongens met stoere praat komen de straat uit. “De mannen die er alleen lopen, zijn verslaafd,” vertelt de vrijwilliger. De methode van CHAP hier is eenvoudig. Vrijwilligers delen een kaartje uit waarin ze hulp aanbieden. Deze avond komen we er slechts aan toe vier kaartjes uit te delen, want we hebben meteen vier diepgravende

gesprekken, bovendien met vier gelovige mannen.

De eerste is een moslim, zonder papieren in Nederland en hij geeft meteen toe wat hij daar kwam doen.

De tweede man ziet er reformatorisch uit. “Jullie zijn van die pinkster-figuren, of niet?”, zeg hij, “Nou, dat vind ik maar niks. Ik ben oud-gereformeerd!” En weg beent hij. Ik kijk hem met open mond na.

De derde is een weduwnaar, katholiek opgevoed, en hij houdt stellig vol dat hij alleen komt om te praten.

De vierde is een jongeman, tiener nog, en al jaren komt hij hier, geeft hij na een lang gesprek toe. Hij is zelf christen, bidt elke avond en heeft ‘een heel christelijke vriendin’. Hij loopt uiteindelijk met ons mee en laat zich inschrijven voor een hulptraject. Hij wil er vanaf.

Gert-Jan Segers is terug uit Zweden. Daar heeft hij onderzocht of we misschien prostitutiebezoek moeten gaan verbieden. Nu ben ik geen politicus, maar ik weet dit wel: de vier hoerenlopers die ik gesproken heb, wisten uitstekend dat ze fout zaten, terwijl de media maar doet alsof het allemaal heel normaal is.

> **Reinier Sonneveld**, theoloog, schrijver, spreker

> **Foto** Anne Paul Roukema

WMO-tour

SAMEN OP DE BRES VOOR LANGDURIGE ZORG

Als het aan dit kabinet ligt zal de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) op korte termijn rigoureus veranderen. Dit kabinet wil structureel 4 miljard bezuinigen, onder andere door het beperken van de huishoudelijke zorg en het overhevelen van de functie begeleiding naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Daarnaast willen de VVD en de PvdA de intensieve zorg voor ouderen en gehandicapten landelijk organiseren, en taken als ondersteuning, begeleiding en verzorging door gemeenten laten oppakken. Dat betekent dat gemeenten meer zorgtaken krijgen, maar deze met minder geld moeten uitvoeren.

De ChristenUnie Tweede Kamerfractie ziet ook dat de langdurige zorg hervormd moet worden. Maar de veranderingen moeten wel realistisch zijn. De kwaliteit van zorg voor chronisch zieken en gehandicapten mag niet verschromelen. Tegelijkertijd moeten gemeenten de vrijheid hebben om het beleid zelf vorm te geven.

WMO-tour

De uitdagingen om de langdurige zorg, lokaal én landelijk betaalbaar en menswaardig te blijven organiseren zijn enorm. Daarom is goede afstemming tussen patiënten, zorgverleners, lokale en landelijke politiek nu nodig. Tweede Kamerleden Arie Slob en Carla Dik gaan daarom op WMO-tour langs verschillende regio's om in gesprek te gaan met lokaal betrokkenen.

U bent van harte uitgenodigd om op één van deze middagen uw ervaringen en/of visie te delen. Op dit moment is de organisatie van de tour in volle gang.

De volgende data zijn vastgelegd:

- 25 maart Gouda
- 8 april Aalborg
- 15 april Hardenberg
- 22 april Rotterdam
- 26 april Putten
- 14 juni Stadskanaal

Houd de website www.christenunie.nl/wmo-tour in de gaten voor meer informatie over de tour. Voor vragen kunt u ook contact opnemen met Loes Zuidervaart (l.zuidervaart@tweedekamer.nl | 070-3183057)

AWBZ

De AWBZ vergoedt langdurige zorg voor mensen met een ernstige beperking, chronische ziekte of ouderdom. Om recht te hebben op langdurige zorg heeft iemand een indicatie nodig. Het gaat dan bijvoorbeeld om hulp bij het douchen, aankleden, het verzorgen van wonen of injecties geven, maar ook het wonen in een verpleeghuis.

WMO

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) is het geregeld dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en kunnen meedoen in de samenleving. De WMO regelt bijvoorbeeld dat mensen die hulp nodig hebben in hun dagelijkse leven ondersteuning krijgen. Vanuit de WMO wordt bijvoorbeeld een rolstoel of woningaanpassing betaald, maar ook hulp bij het huishouden. Ook wordt de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers geregeld via de WMO.

GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2014:

SAMEN IMPACT HEBBEN

DOE MEE

Over precies één jaar, op 19 maart 2014 gaat Nederland weer naar de stembus, deze keer voor de gemeenteraadsverkiezingen. Achter de schermen wordt door het bestuur van uw kiesvereniging al hard gewerkt aan de voorbereidingen. De inzet per kiesvereniging is divers: van de strijd voor een eerste zetel tot het verdedigen van een positie als grootste partij, maar allen met hetzelfde doel: zo goed mogelijk vertegenwoordigd zijn om onze overtuiging handen en voeten te geven in de lokale politiek.

Als lid steunt u natuurlijk uw partij hierbij. U betaalt trouw uw contributie en leeft misschien van een afstandje mee. Dat is belangrijk en wordt zeker gewaardeerd. Maar heeft u er wel eens bij stil gestaan dat u mee kunt denken over de onderwerpen in het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst in uw stad of dorp?

Verkiezingsprogramma

Heeft u een mening over de kwaliteit van de thuiszorg, de verkeersveiligheid op de schoolroutes, de toename van schulden bij huishoudens, of een ander idee voor uw gemeente? Dan bent u van harte welkom om mee te denken over de onderwerpen van het verkiezingsprogramma. Voor iedere verkiezing, of deze nu landelijk, provinciaal of plaatselijk is, wordt een verkiezingsprogramma geschreven. Over tal van onderwerpen moet worden nagedacht in de voorbereidingen naar de verkiezingen. Welke thema's zijn het belangrijkste en welke oplossingen draagt de ChristenUnie aan voor de huidige problemen? U als lid kunt hier volop over meepraten. Hoe dat werkt? Meld u aan bij een van de bestuursleden van uw kiesvereniging. Vervolgens zal men u graag verder helpen.

Kandidatenlijst

Of kent u iemand met een positiefkritische houding die tegelijk durft te zeggen 'waar het op staat'? Iemand met creativiteit en strategisch inzicht? Misschien bent u het zelf wel? Aarzel niet en zorg dat uw bestuur binnenkort een mooie lijst kandidaten kan presenteren. We hebben uw inbreng als lid nodig om ook op dit punt goed voor de dag te komen. Iedere zichzelf respecterende partij wil graag met een lange lijst namen voor de dag komen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Temeer omdat elke kandidaat een eigen natuurlijke achterban vanuit kerk, familie en (vrijwilligers)werk met zich meebrengt. Dat helpt allemaal mee om herkenning op te roepen bij de stemmers in het stembokje in maart 2014.

Opleiding

Mocht u of iemand uit uw omgeving interesse hebben, dan zijn er mogelijkheden om u voor te bereiden op wat komen gaat. Via allerlei cursussen en trainingen kan er aan kennis en bekwaamheden worden gewerkt. De website van het Opleidingscentrum biedt daarvoor allerlei mogelijkheden tegen hele betaalbare tarieven. Voor meer informatie zie <http://opleiding.christenunie.nl>.

> Tekst Tjitske Kuiper – de Haan

'DE IDEALE KANDIDAAT'

Dit is de tijd dat alle kiesverenigingen op zoek zijn naar goede mensen voor hun kandidatenlijsten. Weet u wat een raadslid allemaal moet kunnen? Over welke competenties hij of zij dient te beschikken? Het staat allemaal in het "Lokaal en provinciaal functiehandboek" waarover de partij sinds 2009 beschikt. Het selecteren van de ideale kandidaat is er een stuk gemakkelijker door geworden. De selectiecommissie weet precies waarop de kandidaat bevroegd moet worden in het selectiegesprek. Behalve de aanwezigheid van analytisch vermogen, overtuigingskracht, politieke en bestuurlijke sensitiviteit en nog zo wat van die vermogens wordt natuurlijk ook bekeken of de a.s. kandidaat het ChristenUnie-hart op de juiste plaats heeft zitten, en of hij/zij een basishouding heeft van integriteit, authenticiteit, geloofwaardigheid, dienstbaarheid en bereidheid om te leren. Heel goed allemaal, en toch mis ik nog iets. Mijn ideale kandidaat heeft namelijk nog iets anders heel goed onder de knie. Mijn ideale kandidaat kent niet alleen de standpunten van de ChristenUnie, maar beheerst ook de laag daaronder: de uitgangspunten. Dat is nodig om in nieuwe situaties keuzes te maken die herkenbaar ChristenUnie zijn. Volgens mij is het goed als selectiecommissies de kandidaten op dát niveau bevragen. Want raadslid zijn voor de ChristenUnie, dat gaat wel ergens over.

> Sandra Korteweg,
secretaris Landelijk Bestuur

MENSENHANDEL EN PROSTITUTIE

PROSTITUTIEWETGEVING

1811 - 1911 Prostitutie is legaal en gereguleerd onder invloed van de Franse overheersing. Voorwaarden waren dat vrouwen geregistreerd waren en zich regelmatig lichamelijk lieten onderzoeken. De zendingsbeweging van christenen constateert veel misstanden en illegaliteit.

1911 Pleidooi voor bordeelverbod wordt breder gedeeld, bijvoorbeeld door feministen en er komt een bordeelverbod en zedelijkheidswetgeving.

2000 Het bordeelverbod wordt opgeheven. Het aangenomen voorstel van minister van Justitie Winnie Sorgdrager (D66) heeft de gedachte om vrijwillige prostitutie legaal te maken, zo meer toezicht te hebben en misstanden aan te pakken.

2011 De prostitutiesector kampt met grote misstanden van mensenhandel en uitbuiting. De Tweede Kamer stemt in met het wetsvoorstel de wet Regulering prostitutie en bestrijding misstanden. De kern van het wetsvoorstel wordt gevormd door verhoging van de leeftijd van 18 naar 21 en de invoering van een vergunningstelsel voor de uitoefening van een seksbedrijf. Ook krijgen gemeenten met dit wetsvoorstel de mogelijkheid onder voorwaarden voor een nuloptie te kiezen. Verder voorziet het wetsvoorstel in een registratieplicht voor alle prostituees en het strafbaar stellen van het gebruikmaken van illegaal aanbod van prostitutie.

2013 De Eerste Kamer houdt in oktober 2012 de wet aan, vanwege bedenkingen over de privacy van de klanten en de angst dat het illegaliteit in de hand werkt. Begin maart meldt minister Opstelten dat hij de wet toch opnieuw in de Eerste Kamer wil voorleggen.

‘Zolang de vraag er is, zullen vrouwen aangevoerd worden’

Anders dan met drugs, hoef je een vrouw niet te laten groeien, te telen, te zuiveren en te verpakken. Anders dan met drugs, kan een vrouw telkens opnieuw en opnieuw gebruikt worden door de klant.

Deze koudmakende verklaring over het feit dat mensenhandel en gedwongen prostitutie van vrouwen zo'n enorme winstgevendende criminele activiteit is geworden komt uit het boek 'Sex Trafficking' van onderzoeker en schrijver Siddharth Kara.

Het is deze verschrikking die Tweede Kamerlid Gert-Jan Segers in februari samen met PvdA Tweede Kamerlid Myrthe Hilkens naar Zweden drijft. Op zoek naar het antwoord op een van de grootste misstanden in onze samenleving. Biedt het Zweedse model – het strafbaar stellen van prostitutiebezoek – het antwoord op de problemen van uitbuiting en mensenhandel? Dat (gedwongen) prostitutie en mensenhandel hand in hand gaan, is wel duidelijk na 13 jaar vergunde prostitutie in Nederland sinds het opheffen van het bordeelverbod. In 2012 zijn er bij het coördinatiecentrum mensenhandel (Comensha) 1222 gevallen van mensenhandel gemeld, waarvan 716 gevallen te maken hadden met seksuele uitbuiting van slachtoffers. En dat zijn alleen nog maar de geregistreerde gevallen.

De Nederlandse Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen Corinne Dettmeijer rapporteert veelvuldig over mensenhandel in ons land. Ze betitelde haar laatst verschenen rapport: Mensenhandel in en uit beeld. Want wat we zien is maar het topje van de ijsberg. Dettmeijer, zelf bijna 40 jaar werkzaam binnen de rechtspraak in bijna alle takken van recht, informeert en adviseert de overheid over mensenhandelproblematiek en het te voeren beleid. Ze heeft dus veel invloed op het Nederlandse mensenhandelbeleid. Genoeg reden voor Gert-Jan Segers om na Zweden met haar in gesprek te gaan.

ZWEEDS MODEL

Cijfers en onderzoek, dat is waar rapporteur Dettmeijer de grootste waarde aan hecht. Dettmeijer: "Er is eigenlijk geen goed wetenschappelijk onderzoek om aan te geven of het ene of andere model meer mensenhandel tegenhoudt, of juist in de hand werkt." Ze wijst erop dat haar Zweedse collega-rapporteur niet onafhankelijk is, maar voor de politie werkt. "De evaluatie van het Zweedse systeem is niet kritisch. Dat is in Nederland anders - en terecht - en dat heeft alles te maken met de onafhankelijkheid van mijn positie. Het propageren van het Zweedse prostitutiemodel is niet gebaseerd op cijfers of wetenschappelijk onderzoek."

Dat zit Segers niet lekker. "Het voelt als een graat in mijn keel wanneer je suggereert dat het propaganda is. Er is wel degelijk wetenschappelijk onderzoek dat die richting op wijst. Maar het is ook een moreel vraagstuk, waarbij het de vraag of prostitutie een legitieme transactie is, namelijk geld in ruil voor een lichaam. Daar hebben ze in Zweden het morele oordeel over geveld: nee, dat is het niet. Politiek was het zeer verdeeld in Zweden voor 1999. Het was een heftig en open debat. Gaat dit werken, kunnen we het handhaven? We komen er nu en we horen van de acht partijen uit het parlement dat het goed beleid is. We hebben het niet over een land als Rusland of Noord-Korea, maar over Zweden. Dit is een open samenleving die heel heftig en intens een debat heeft gevoerd. Ze hebben een keuze gemaakt en ze zijn tevreden. Ik denk dat er een praktisch niveau is waar je elkaar kunt vinden. In Zweden zien ze de klant als een sponsor van mensenhandel. Dat is inderdaad een heel ander uitgangspunt. Hun schatting is dat het om 1500 prostituees in Zweden gaat. Vergelijk dat met ons, iets van 30.000?"

Dettmeijer: "Ik zie ook zeker enige positieve kanten in het (Zweedse) prostitutiebeleid. Naar mijn mening is het prostitutiebeleid, of je wel of niet seksuele diensten zou moeten kunnen kopen, een moreel debat dat separaat gevoerd moet worden van het debat over het meest effectieve mensenhandelbeleid. En natuurlijk speelt bij dit laatste debat de vraag wel welk prostitutiemodel daarbij het meest effectief is. Waar ik echt aanstoot aan neem,

wat gewoon echt niet waar is, is de claim dat dat beleid een positieve invloed heeft op mensenhandel in aantal en zichtbaarheid. Kunnen wij zeggen dat we het goed doen als we naar Zweden kijken? Ik durf dat eigenlijk wel te zeggen. Dan heb ik het niet alleen over ons prostitutiebeleid, maar ook over onze aanpak van mensenhandel. Een groot deel van de prostitutie speelt zich af buiten het vergunde circuit. Dat is niet anders in Zweden. In Nederland wordt naast de handhaving in het vergunde deel ook bewust ingezet op opsporing in het illegale circuit." Segers: "In Zweden ook."

"Ik ben ook in Zweden geweest", reageert Dettmeijer. "Meerdere keren. Ik heb daar gesproken met officieren van justitie over hun aanpak van mensenhandelzaken. Ik denk dat de Nederlandse aanpak stappen verder is. Als ik het aantal ingediende opsporingsverzoeken en vervolgingen zie in Nederland en dat vergelijk met Zweden, dan denk ik dat wij wel tien keer zoveel zaken hebben. Dat is een goed teken, want dat betekent dat we het zien. Wat ik wel kan zeggen, en dat is ook waar ik me ernstig zorgen over maak, is de grote groep vrouwen uit Midden- en Oost-Europa in de vergunde prostitutie in Nederland. Als een Albanees een groep van twintig meisjes uit Hongarije aan het werk wil zetten dan is dat in Nederland betrekkelijk makkelijk. Maar het is ook heel zichtbaar. In de nieuwe wet speelt registratie daarbij een rol. De taaltoets is ook belangrijk aspect. Dat brengt mij op een van de discussies in de Eerste Kamer. Zij zien nog steeds de mondige Nederlandse prostituee als degene die de norm is. Maar dat is niet zo. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk Nederlandse vrouwen die het vak uitoefenen, die dat veilig moeten kunnen doen, waarbij de stigmatisering eraf moet. Dat vind ik een heel belangrijke verworvenheid van de opheffing bordeelverbod." Segers gelooft niet zo in die verworvenheid. "Er zijn talloze aanwijzingen dat een meerderheid van de vrouwelijke prostituees te maken heeft met een vorm van dwang. Stel dat bij een conservatieve schatting het vijftig procent is. Stel dat je een school zou hebben waar vijftig procent van de kinderen mishandeld zou worden." "Dan sluit je de school", zegt Dettmeijer resoluut.

VERTRUTTING

Toen Segers en PvdA Kamerlid Hilkens aankondigden dat ze het Zweedse model gingen onderzoeken, kregen ze een golf van kritiek over zich heen. Segers: "Het enkele feit dat wij gingen, was heel veel voer voor columnisten. Als je ziet wat voor tweets, mails en columns er kwamen. Wat Myrthe over zich heen heeft gekregen. Terwijl je het hebt over de strijd tegen mensenhandel." Mensenhandelrapporteur Dettmeijer vindt het ook jam-

mer dat de discussie als 'vertrutting' wordt afgedaan. "Ik ben het met je eens dat je moet proberen de tegenstelling niet zo zwart-wit te maken. Het gaat om de vraag welk prostitutiemodel het beste past binnen jouw land, en wat mij betreft het belangrijkste, welke het beste is om mensenhandel tegen te gaan."

MOREEL DEBAT

Is prostitutie normaal werk? Met een voorbeeld geeft Dettmeijer haar antwoord. Een familierechter moest oordelen in een echtscheidingszaak over de alimentatie. De man was werkeloos en de vrouw was prostituee. Normaliter zou de man recht hebben op alimentatie. Maar de vrouw zei dat ze zo kapot was van alles dat ze niet kon werken. In een ander geval zou zij dan te horen hebben gekregen dat ze pech heeft, en dat het om haar verdien-capaciteit gaat. Dat is nu niet gezegd. "Je ziet dan de worsteling bij zo'n rechter. We noemen het wel een normaal beroep, maar zo gewoon is het niet."

Het morele debat hierover is heel 'legitiem', volgens Dettmeijer. Maar je moet het niet vermengen met het mensenhandeldebat. En je moet niet om je morele debat kracht bij te zetten, gaan zeggen dat er minder mensenhandel is door het verbod op prostitutiebezoek. Dat is eigenlijk mijn kritiek op de manier waarop het Zweedse model wordt uitgedragen."

Segers: "Ik lees in een vonnis over een meisje dat drie maanden gedwongen in de prostitutie heeft gezeten en dat de rechter dan in overweging neemt dat het een relatieve korte periode is geweest. Terwijl we het dan dus

hebben over vele malen dat het meisje verkracht is. Dat is inderdaad morele verontwaardiging. Dat we nog altijd wegkijken bij veel leed in de samenleving. Het morele debat en de praktijk zijn voor mij geen gescheiden werelden. Kunnen wij wegkijken bij een sector waar we gezegd van hebben dat het nu gewoon werk is en waarbij op zo'n grote schaal dwang plaatsvindt?"

Dettmeijer: "We moeten juist beter kijken. Vandaar ook dat nieuwe wetsvoorstel. Dat is een belangrijke stap in de aanscherping van de regels. Het is een volledig omgooien van denken. In het huidige systeem mag prostitutie altijd en overal, tenzij het vergunningplichtig is gemaakt."

In de nieuwe wet mag het nergens, tenzij het vergund is. Beter kijken betekent meer zichtbaarheid. Ik deel je morele verontwaardiging over mensenhandel. Dat is een andere morele verontwaardiging dan over prostitutie."

Segers haalt een gesprek aan dat hij had bij hulpverleningsorganisatie Fier Fryslân met een Nigeriaanse ex-prostituee. "Ze zei: 'jullie moeten iets aan prostitutie doen. Zolang de vraag hier is, zullen er altijd vrouwen aangevoerd worden. Dat was precies hetzelfde wat je collega Nationaal Rapporteur in Roemenië zei. 'Wij besteden nu heel veel aandacht aan voorlichting op tv en in dorpen. We steken er heel veel energie in om de aanbodkant te verminderen. Maar jullie moeten naar je vraag kijken. Ik denk niet dat we één op één het Zweedse model hier moeten kopiëren. Maar dat we naar die vraag moeten kijken, dat we naar die klant moeten kijken, dat staat voor mij wel heel nadrukkelijk boven water."

> Tekst en foto's Anne Paul Roukema

> **Frits Rijpma** fractievoorzitter ChristenUnie Leeuwarden

LEEWARDEN

Lokaal strijdt de ChristenUnie ook tegen de misstanden in de prostitutie en mensenhandel. Met het opheffen van het bordeelverbod in 2000 is namelijk de uitvoering van het prostitutiebeleid bij de gemeenten neergelegd. ChristenUnie is actief in Utrecht, Groningen, Den Haag, maar ook in de 'mooiste stad van Noord Nederland' Leeuwarden. Frits Rijpma, fractievoorzitter van de tweemansfractie van de ChristenUnie, werd in december 2012 tot raadslid van het jaar gekozen door de lokale politieke verslaggevers. De belangrijkste reden is zijn inzet om misstanden in de prostitutie op de Weaze aan te pakken. Hij is toegankelijk, een doorzetter en is sinds zijn aantreden in 2010 snel gegroeid, oordeelde de jury.

Een paar straten in het stadscentrum van Leeuwarden met een paar grote bordelen vormen de roze buurt de Weaze. Er zijn maar liefst 125 in pandige ramen met zeker 200 werkzame raamprostituees. De meeste vrouwen komen uit Bulgarije en spreken dus geen Nederlands. Bovendien is zeker 50 tot 80 procent van de vrouwen slachtoffer van mensenhandel en gedwongen tot prostitutie. Het huidige prostitutiebeleid noemt Rijpma 'wegkijkbeleid'. Hij kijkt uit naar de invoering van de nieuwe wet, die de Eerste Kamer nog tegenhoudt vanwege bezwaren tegen de privacy voor klanten en angst voor illegaliteit van prostituees. In die wet moeten alle prostituees zich registreren en moeten klanten zelf actief nagaan of een prostituee geregistreerd is. Zolang de wet nog op zich laat wachten pleit Rijpma ervoor dat Leeuwarden zelf, net als Amsterdam en Utrecht, actief misstanden gaat bestrijden via de Algemene Plaatselijke Verordeningen. Rijpma werkt al een jaar met een door hem opgezet projectteam waar het gemeentebestuur, de hele Leeuwardense raad en ketenorganisaties in vertegenwoordigd zijn. "Wij gaan onze APV zo scherp maken dat we misschien wel Amsterdam voorbij vliegen." Als de plannen doorgaan, gaat voor de zomer de minimumleeftijd naar 21 jaar, komt er een taaltoets,

moeten prostituees een verplichte intake bij de KvK doen en zal de helft van de ramen moeten sluiten.

Waar komt jouw gedrevenheid hiervoor vandaan?

"Het is bijna de reden voor mij om raadslid te willen worden, omdat ik me er veel in verdiept heb en weet hoe vreselijk er geleden wordt in de seksindustrie. Hier in Leeuwarden eet je aan de ene kant bij de McDonalds je hamburger en aan de andere kant van de muur worden vrouwen gehouden. In Friesland zeggen wij: Jo haldt fee: Je houdt vee. Dat gebeurt in mijn stad, waar ik zo heel veel van hou. Als je het weet, ben je niet meer onschuldig. Iedereen weet het zo langzamerhand, wie kan dan nog wegstijgen?"

Benieuwd hoe Frits Rijpma als bankdirecteur geconfronteerd werd met mensenhandel? Lees het uitgebreide interview op www.christenunie.nl/mensenhandel.

Retourtje Den Haag

Kom naar de Tweede Kamer voor een groepsbezoek! Ontmoet een van onze Kamerleden, ontdek de historie van het Tweede Kamergebouw en meer. Leuk om een keer te ondernemen met uw kiesvereniging of met vrienden of familie.

www.christenunie.nl/retourtjedenhaag

Kamerlid Carla Dik-Faber laat zich graag informeren over initiatieven voor een schoner Nederland. Zoals hier bij een asfaltcentrale in Rotterdam die 100% oud asfalt hergebruikt en energiezuiniger dan gebruikelijk produceert. Een wereldprimeur op het gebied van asfaltproductie en recycling. Carla: "Door efficiënter om te gaan met grondstoffen kunnen we de wereld stap voor stap duurzamer maken. Dat noem ik goede zorg voor de schepping."

WERELDPRIMEUR

Vanaf 1 februari 2013 is dr. Wouter Beekers (1979) de nieuwe directeur van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie. Hieronder stelt hij zichzelf voor.

Dienstbaar activist

Mijn plannen zijn niet jullie plannen, en jullie wegen zijn niet mijn wegen; zo spreekt onze Heer in het Bijbelboek Jesaja. Ik heb deze ontregelende waarheid persoonlijk mogen ondervinden. Gek genoeg geeft die waarheid ook moed, ook nu ik aan de slag mag gaan voor de ChristenUnie.

Laat ik bij het persoonlijke verhaal beginnen. Ik ben opgegroeid in een SP-milieu van mensen die afscheid hadden genomen van het geloof der vaders. Maar op mijn levensweg vielen vele zaadjes. Bij mijn katholieke grootouders zag ik wat geloven was. Een balorige godsdienstleraar legde me de evangelieverhalen uit. Een goede vriend confronteerde me met het feit dat dit evangelie ook voor mij was bestemd. Mijn gelovige vriendin en latere vrouw liet me vrij in mijn keuze en vertrouwde erop dat God Zijn weg met mij zou gaan. Ik mocht zes jaar geleden belijdenis doen en gedoopt worden. Eenmaal zover gekomen merkte ik dat het niet gemakkelijk is Gods agapè een plek te geven in je leven. Niet alleen omdat ook ik geneigd ben tot kwaad. Maar ook omdat velen in ons land niet zo zitten te wachten op christelijk geloof en naastenliefde. Gek genoeg zien ze niet hoeveel vrijwilligers hierdoor worden gemotiveerd

om zich in te zetten voor het werk van Stichting Present, voedselbanken, vluchtkerken, enzovoorts. Men wil de samenleving 'neutraal' houden en reguleren door de overheid en de wetten van de markt.

Ik ben er van overtuigd geraakt dat onze samenleving gebaat is bij ruimte voor mensen om zich in te zetten voor elkaar, ruimte voor mensen om dat te kunnen doen vanuit hun diepste overtuiging. Geloofsvrijheid en gemeenschapsvorming: dat zijn thema's waar ik mee bezig wil gaan als directeur van het Wetenschappelijke Instituut van de ChristenUnie. Vanuit het WI hoop ik zo dienstbaar te kunnen zijn aan politici, bestuurders en leden van onze partij. In rust en via open dialoog zoeken naar een vruchtbare manier om de christelijk-sociale traditie te vertalen naar vandaag.

Ik neem graag iets mee van mijn ouderlijk huis: een geëngageerde, soms activistische, soms kritische houding. Maar toch ook ontspannen, omdat het Koninkrijk door God zelf gevestigd wordt. Soms op manieren die wij helemaal niet hebben bedacht: 'Want zo hoog als de hemel is boven de aarde, zo ver gaan mijn wegen jullie wegen te boven, en mijn plannen jullie plannen.'

Wouter Beekers

- Naam:** Wouter Pieter Beekers (1979, Nijmegen)
- Studeerde geschiedenis van 2000 tot 2005 aan de Vrije Universiteit in Amsterdam
 - Werkte van 2004 tot 2012 aan het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme aan de Vrije Universiteit
 - In 2012 gepromoveerd op het proefschrift *Het bewoonbare land, over de geschiedenis van de volkshuisvesting in Nederland*
 - Woont in Rotterdam, is getrouwd en vader van drie kinderen
 - Lid van de Gereformeerde Kerk (vrijgemaakt) in Rotterdam-Delfshaven

PERSONALIA

Door de ChristenUnie op te nemen in uw testament, steunt u blijvend het christelijke geluid in de politiek. Daardoor kunnen wij het christelijk geloof in het bestuur van dit land een stem blijven geven. Zodat u, ook wanneer u er niet meer bent mee blijft strijden voor christelijke normen en waarden in Nederland. Steun ons daarom met uw nalatenschap.

Meer weten over nalaten aan de ChristenUnie?
www.christenunie.nl/nalaten of bel met
Elisabeth ter Horst: 033 4226969.

In welk Nederland groeit zij op?

> Foto Hollandse Hoogte

Samenwerking ja Superstaat nee

Als Europarlementariër ben ik volksvertegenwoordiger, gekozen door Nederlandse burgers. In mei 2014 loopt de termijn van 5 jaar weer af en zijn er verkiezingen voor een nieuw Parlement.

U kunt dan opnieuw uw stem uitbrengen voor Europa. Ik vind het belangrijk dat u weet op welke manier ik u vertegenwoordig in mijn dagelijkse werk in het Europees Parlement. Daarom is contact met de achterban in Nederland voor ons belangrijk. Uit de contacten met u en anderen in de achterban putten mijn team en ik veel energie, en het levert ook concrete punten op voor het dagelijkse werk.

STAAT VAN DE (EUROPESE) UNIE

Op donderdagavond 7 maart jl. vond in Den Haag een debat plaats met de Nederlandse regering over de Staat van de Unie. Hoe staat de Europese Unie er voor? Aan dat debat namen de Europa-woordvoerders van de Tweede Kamerfracties deel, plus de Nederlandse fractievoorzitters (delegatieleiders) vanuit het Europees Parlement. Via onze website vindt u mijn bijdrage aan dat debat. Mooi en goed om zo met de regering en Tweede Kamer in debat te gaan over Europa. Helaas doen wij dat slechts 1x per jaar, van mij mag het vaker, want het was een mooie gelegenheid om ons werk in Europa in Den Haag onder de aandacht te brengen. Ook u kunt ons werk blijven volgen door regelmatig te kijken op www.petervandalen.eu.

BIJENKOMST LANDBOUWBELEID

Op 15 februari organiseerden mijn team en ik een bijeenkomst over de hervorming van het Europees Landbouwbeleid. Hiervoor waren alle leden van de bestuurdersvereniging van de ChristenUnie uitgenodigd.

Er was veel belangstelling voor dit onderwerp: maar liefst 40 gemeenteraadsleden, wethouders, Statenleden en Tweede Kamercollega Dik hadden zich aangemeld. Landbouwexpert ir. F. Thissen van de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in Brussel gaf een boeiende presentatie over het Europees Landbouwbeleid. Na een inleiding over de historie van het landbouwbeleid, vertelde hij over de belangrijkste wijzigingen die ons te wachten staan, op het gebied van vergroening en gelijke premies per hectare. Hierna was er ruimte voor vragen, waar veelvuldig gebruik van werd gemaakt. Gelukkig was er tijdens de afsluitende lunch nog voldoende gelegenheid om door te praten. We willen iedereen hartelijk danken voor de aanwezigheid. Mochten er toch nog vragen zijn over het Europese Landbouwbeleid, aarzel dan niet contact met ons op te nemen!

BEZOEKERS

De afgelopen tijd heb ik ook regelmatig bezoekers in Brussel en Straatsburg gehad en dat is goed en leuk. Het is belangrijk dat bezoekers en kiezers een beeld krijgen van het werk in Europa en een bezoek aan het Europees Parlement helpt daarbij. De bezoeker leert van ons werk, maar wij ook van de bezoeker. De gestelde vragen prikkelen ons en houden ons scherp. Wilt u ook op bezoek komen in Brussel of Straatsburg, kijk dan bij het kopje 'Bezoek het EP' op onze website.

> **Tekst** Peter van Dalen, Europarlementariër namens de ChristenUnie, lid van de Europese Conservatieven en Hervormers (ECR)

Wat wilt u van ons weten?

Hoe wilt u in contact met ons blijven? Hoe vaak wilt u Handschrift of een nieuwsbrief ontvangen? De ChristenUnie onderzoekt hoe we u als lid zo goed mogelijk kunnen betrekken en informeren over het werk van uw partij. Het invullen van de enquête duurt een paar minuten, doet u mee?

www.christenunie.nl/ledenonderzoek

Alvast hartelijk dank voor uw medewerking!

www.twitter.com/christenunie

www.facebook.com/christenunie

CLFN.

Redactie

Jop Douma (hoofredacteur), Hermen Ridderikhof (eindredacteur), Menno van Hulst, Anne Paul Roukema, Geert Jan Spijker, Judith Fritschij, Gieneke Flohr

Fotografie

Anne Paul Roukema, Ruben Timman (nowords.nl), Arjo Kleinhuis, Folkert Rinkema, 'Arie Slob op NLdoet': Eline van der Woude, 'Sold for Sex': Sjaak Boot Fotografie, 'Corinne Dettmeijer': Ivar Theunissen, 'Windmolen, p.14': John Nyberg, 'Handen, p.31':sxc.hu.

Vormgeving

Frivista - concept & design, Amersfoort

Partijbureau

Postbus 439, 3800 AK Amersfoort, Tel. 033 4226969
bureau@christenunie.nl, bank: 37.29.30.018

Eerste Kamer

Tel. 070 3624571

Tweede Kamer

Tel. 070 3183057 | christenunie@tweedekamer.nl

Eurofractie

Tel. 06 52244464 | info@eurofractie.christenunie.nl

Wetenschappelijk Instituut

Tel. 033 4226960 | wi@christenunie.nl

CBB

HandSchrift verschijnt in braille en audio bij het CBB Tel. 0341 565 499

Druk

Kon. BDU Grafisch bedrijf

Advertenties

Tel. 033 422 69 50 | handschrift@christenunie.nl

Giften

De ChristenUnie steunen met uw gift?
37.29.30.018 t.n.v. ChristenUnie te Amersfoort

Legaten

Gedenkt u de partij testamentair dan luidt de tenaamstelling: Vereniging de ChristenUnie Amersfoort.
KvK dossiernr. 32080551

Lidmaatschap

Het lidmaatschap valt samen met het kalenderjaar. Opzeggen kan alleen schriftelijk voor 30 november bij de ledenadministratie: ledenadministratie@christenunie.nl. Alle mutaties worden door de ledenadministratie per email of per post aan u bevestigd.

NAW-gegevens

De ChristenUnie registreert NAW-gegevens van alle leden. Zorgvuldig geselecteerde derden mogen onze leden af en toe gerichte aanbiedingen doen. Vragen of bezwaar? Bel onze ledenadministratie.

Algemeen Nut
Beoogende Instelling

ANBI

mijn partij

“Als organizer kom ik bij mensen thuis. Ik zie hoe moeilijk het is om het huisje boompje beestje in balans te houden. In deze complexe tijd help ik hen. De ChristenUnie is mijn partij omdat zij echt oog heeft voor familie- en gezinsrelaties.”

Inez Petter, Amersfoort